

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

_____ 2025 року № _____

Інструкція
з оперативного інформування та проведення службових розслідувань щодо
пожеж, які стались на об'єктах суб'єктів господарювання
паливно-енергетичного комплексу

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює порядок оперативного інформування та проведення службових розслідувань щодо пожеж, які сталися на об'єктах суб'єктів господарювання паливно-енергетичного комплексу (далі – суб'єкти господарювання ПЕК), а також забезпечує ведення обліку пожеж та їхніх наслідків відповідно до вимог Порядку обліку пожеж та їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року № 2030 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 313) (далі – Порядок обліку пожеж).

2. Дія цієї Інструкції поширюється на об'єкти суб'єктів господарювання ПЕК.

3. Оперативне інформування про випадки пожеж на об'єктах суб'єктів господарювання ПЕК проводиться з метою аналізу, проведення організаційно-управлінських рішень, оцінки збитків, розроблення рекомендацій із пожежної безпеки та профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню в майбутньому, а також активізації пожежно-профілактичної роботи на суб'єктах господарювання ПЕК.

4. Облік пожеж та їхніх наслідків здійснюється з метою аналізу причин та обставин, що сприяли виникненню пожежі, оцінки стану пожежної безпеки об'єкта (будівлі, споруди, електроустановки, гірничої виробки, нафто- та газопроводу, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки тощо), на якому виникла пожежа, суб'єкта господарювання ПЕК в цілому, прогнозування ситуації, а також розроблення додаткових запобіжних заходів спрямованих на посилення протипожежного захисту.

5. Терміни, що використовуються в цій Інструкції вживаються у значеннях, наведених в Кодексі цивільного захисту України, Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, Законі України «Про об'єкти підвищеної

небезпеки», Порядку обліку пожеж та інших нормативно-правових актах у сфері пожежної безпеки.

II. Порядок оперативного інформування та подання документів про пожежу

1. У випадку виникнення пожежі на суб'єкті господарювання ПЕК інформація передається за належністю у формі оперативного та офіційного повідомлення.

2. Оперативне повідомлення про пожежу передається за допомогою наявних каналів зв'язку згідно з Регламентом оперативних повідомлень щодо порушень у роботі підприємств паливно-енергетичного комплексу України, затвердженого наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 21 грудня 2012 року № 1054 (в редакції наказу Міністерства енергетики України від 03 лютого 2023 року № 31).

Оперативне повідомлення про пожежу має містити:

назву суб'єкта господарювання ПЕК та назву об'єкта (будівлі, споруди, електроустановки, гірничої виробки, нафто- та газопроводу, машин, механізмів, устаткування тощо), на якому виникла пожежа;

дату і час виникнення пожежі;

місце виникнення пожежі;

стислий опис обставин виявлення пожежі, її розвитку та можливі причини; сили та засоби, залучені до гасіння пожежі;

наслідки пожежі на момент передачі повідомлення (наявність загиблих і потерпілих, вимкнення споживачів, пошкодження обладнання та порушення режиму його роботи).

3. Офіційне повідомлення, за підписом особи з керівного складу суб'єкта господарювання ПЕК направляється до структурного підрозділу Міністерства енергетики України, на який покладено функції з реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки упродовж двадцяти чотирьох годин після виявлення пожежі. Форму повідомлення про пожежу наведено у додатку 1 до цієї Інструкції.

4. Повідомлення про пожежу, яка виникла внаслідок аварії першої категорії або аварії другої категорії здійснюється відповідно до вимог пункту 134 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337.

5. Звіт про пожежі та наслідки за формою № 1-ППО (місячна), затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України 29 листопада 2023 року № 967 за погодженням з Державною службою статистики України складається щомісячно і надсилається підприємствами до 5 числа наступного

після звітнього періоду місяця до структурного підрозділу Міністерства енергетики України, на який покладено функції з реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки. Про відсутність випадків пожеж також письмово повідомляється структурний підрозділ Міністерства енергетики України, на який покладено функції з реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки. Звіт про пожежі та наслідки за формою № 1-ППО при цьому не подається.

6. Відповідальність за достовірність інформації про випадки пожежі, а також за не своєчасне повідомлення про пожежу несуть керівники суб'єктів господарювання ПЕК в установленому порядку.

III. Порядок проведення службових розслідувань за фактами виникнення пожеж

1. Службові розслідування за фактами виникнення пожеж, які виникли на суб'єктах господарювання ПЕК, проводяться в усіх випадках, незалежно від місця виникнення, розмірів і наслідків.

2. Для проведення службового розслідування за фактом виникнення пожежі, що не класифікується, як аварія першої чи другої категорії, керівник суб'єкта господарювання ПЕК не пізніше наступного дня після виникнення пожежі відповідним наказом утворює комісію з проведення службового розслідування за фактом виникнення пожежі (далі – Комісія), чисельністю не менше трьох осіб, склад якої визначається наказом керівника суб'єкта господарювання ПЕК, залежно від характеру і категорії пожежі, яка сталась.

Головою Комісії призначається керівник суб'єкта господарювання ПЕК (або відповідальна особа з керівного складу суб'єкта господарювання ПЕК).

3. До складу Комісії входять:

технічний керівник суб'єкта господарювання ПЕК;

керівник служби пожежної безпеки або структурного підрозділу, який забезпечує виконання функцій та завдань у сфері пожежної безпеки суб'єкта господарювання ПЕК;

посадові особи Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості України;

уповноважені посадові особи Державної служби України з надзвичайних ситуацій або її територіального органу (за згодою);

фахівець, на якого покладено функції з питань пожежної безпеки суб'єкта господарювання ПЕК;

керівник підрозділу суб'єкта господарювання ПЕК, де сталася пожежа.

4. Комісія зобов'язана протягом двадцяти робочих днів після ліквідації пожежі провести службове розслідування за фактом виникнення пожежі та

скласти акт службового розслідування пожежі, за формою наведеною у додатку 2 до цієї Інструкції.

В окремих випадках, якщо цього вимагають обставини, за потреби строк службового розслідування може бути подовжено наказом керівника суб'єкта господарювання ПЕК до десяти робочих днів.

5. Службове розслідування за фактом виникнення пожежі може проводитись із залученням фахівців (експертів) науково-дослідних установ, пожежно-випробувальних лабораторій, Державної інспекції енергетичного нагляду України.

6. До початку роботи Комісії керівник суб'єкта господарювання ПЕК (або відповідальна особа з керівного складу суб'єкта господарювання ПЕК) зобов'язаний:

припинити в зоні пожежі всі роботи, крім тих, які пов'язані з рятуванням і забезпеченням безпеки людей, гасіння пожежі, захистом матеріальних цінностей та виконанням необхідних перемикань обладнання;

не допускати зміни обстановки на місці пожежі, якою вона була на момент ліквідації, за винятком випадків, якщо це не загрожує життю і здоров'ю працівників і не призведе до більш тяжких наслідків;

заборонити демонтаж, розкриття та розбирання будівельних конструкцій або пошкодженого обладнання, де відбувалося горіння, до прибуття Комісії або спеціалістів (експертів). Такі дії здійснюються тільки з дозволу органів досудового розслідування Національної поліції України та голови Комісії;

створити належні умови для роботи Комісії, зокрема забезпечити приміщенням, засобами зв'язку, оргтехнікою, автотранспортом, спецодягом, спецвзуттям (у разі потреби), канцелярським приладдям тощо, а також за рішенням Комісії залучити до роботи спеціалістів (експертів) науково-дослідних установ, пожежно-випробувальних лабораторій та інших компетентних організацій або спеціалістів.

7. Під час роботи Комісії, керівнику суб'єкта господарювання ПЕК (або відповідальна особа на дослідженні пожежі), голові Комісії необхідно:

надати інформацію про стан протипожежного захисту об'єкта та режиму роботи обладнання до виникнення пожежі, вжиті заходи щодо забезпечення пожежної безпеки, у разі необхідності інформацію щодо відновлення нормального режиму роботи, а також результати попереднього розслідування у разі настання випадку пожежі;

забезпечити збір пояснювальних записок та протоколів опитування свідків, учасників ліквідації пожежі, керівного персоналу цехів, дільниць, складів та інше, а також осіб, причетних до виникнення пожежі;

забезпечити складання ескізу (плану, схеми) місця виникнення пожежі довільного масштабу із зазначенням розстановки сил та засобів пожежно-рятувальної служби, джерел протипожежного водопостачання, місць заземлення пожежної техніки тощо;

забезпечити передачу записів приладів, які фіксують повідомлення про настання пожежі та оперативні переговори про хід її ліквідації (у разі їх наявності);

підготувати відповідні копії документів, зазначених у переліку документів зі службового розслідування причин та обставин виникнення пожежі наведених у додатку 3 до цієї Інструкції, за винятком тих, які складаються по завершенню розслідування пожежі.

8. Комісією під час службового розслідування встановлюється: осередок, причини, обставини виникнення пожеж та їх наслідків; особи причетні до виникнення та розвитку пожежі; допущені у період експлуатації об'єкта відхилення від нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки та правил технічної експлуатації технологічного обладнання, які впливали на виникнення і розвиток пожежі;

організація профілактичних оглядів, технічних обслуговувань, запобіжних ремонтів і випробувань технологічного та електротехнічного обладнання, яке спричинило виникнення пожежі або її розвиток;

наявність та відповідність організаційно-розпорядчих, оперативних, технологічних, технічних та інших документів;

ефективність роботи систем протипожежного захисту, внутрішнього та зовнішнього протипожежного водопостачання, вогнезахисних покриттів будівельних конструкцій та електричних кабелів, а також засобів пожежогасіння;

порядок дій персоналу об'єкта спрямованих на ліквідацію пожежі.

IV. Оформлення матеріалів службового розслідування

1. Результати службового розслідування за фактом виникнення пожежі оформляються актом службового розслідування пожежі за формою наведеною у додатку 2 до цієї Інструкції, який підписується усіма членами Комісії.

2. До акту службового розслідування пожежі (далі – акт розслідування) вносяться дані, встановлені за результатами огляду місця пожежі, збору пояснювальних записок, протоколів опитування посадових осіб, учасників ліквідації пожежі, свідків та інше. Внесення змін і доповнень до акту розслідування після підписання його членами Комісії не допускається.

Кожен член Комісії, якщо він не погоджується з висновками, визначеними в акті розслідування, має право письмово висловити свою особисту думку, що становить невід'ємну частину акту розслідування з обов'язковим його підписанням з поміткою «з особливою думкою».

3. Зібрані Комісією матеріали формуються у справу, яка має бути пронумерована, прошнурована та завірена підписом голови Комісії.

4. Невід'ємною частиною до акта розслідування є:

- акт про пожежу, складений уповноваженою особою ДСНС за формою наведеною у додатку 1 до Порядку обліку пожеж на місці пожежі не пізніше двадцяти чотирьох годин із моменту ліквідації;
- висновок про причини виникнення пожежі, складений уповноваженими посадовими особами ДСНС;
- довідка про збитки від пожежі (окремо прямі та побічні);
- документи, що підтверджують висновки Комісії;
- ескіз (план, схему) місця виникнення пожежі;
- висновки експертів (за умови застосування експертизи);
- пояснювальні записки та протоколи опитування свідків, учасників ліквідації пожежі, керівного персоналу цехів, дільниць, складів та інше, а також осіб, причетних до виникнення пожеж та інші документи, що стосуються пожежі.

5. За результатами службового розслідування та на підставі висновків Комісії керівник суб'єкта господарювання ПЕК зобов'язаний проаналізувати причини та обставини виникнення пожежі, розробити та наказом затвердити комплекс організаційно-технічних заходів (план заходів) щодо запобігання виникненню пожеж.

6. Акт розслідування складається в двох примірниках. Перший примірник акта розслідування та інші матеріали зберігаються у суб'єкта господарювання ПЕК, у якого виникла пожежа, інший примірник з копіями матеріалів (у п'ятиденний строк після закінчення службового розслідування) направляється до Міністерства енергетики України.

Допускається виготовлення копій актів для інших зацікавлених сторін з дозволу голови Комісії.

7. Оригінали затверджених актів розслідування з іншими матеріалами дослідження зберігаються відповідно до строків зберігання встановлених законодавством України.

V. Облік пожеж, їхніх наслідків та звітність

1. Служба пожежної безпеки або структурний підрозділ, який забезпечує виконання функцій та завдань у сфері пожежної безпеки підприємства ПЕК або фахівець/інженер, на якого покладено функції з питань пожежної безпеки суб'єкта господарювання ПЕК веде облік пожеж та їх наслідків, здійснює аналіз причин їх виникнення, готує звітні матеріали та відповідну інформацію.

2. Реєстрація пожежі здійснюється у відповідному журналі обліку пожеж у паперовій або електронній за формою наведеною у додатку 2 до Порядку обліку пожеж.

3. Обліку пожеж підлягають усі пожежі незалежно від місця їх виникнення, причин та наслідків, що сталися на об'єктах суб'єктів господарювання ПЕК, крім випадків, визначених пунктом 4 Порядку обліку пожеж.

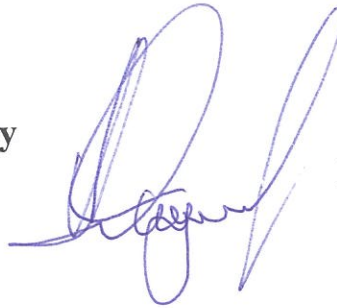
VI. Облік матеріальних втрат від пожеж

1. Матеріальні втрати від пожежі визначаються сумою прямих, побічних збитків та витрат на гасіння пожежі.

2. Збитки від пожежі обчислюються незалежно від того, відшкодовуються вони чи ні.

3. Обчислення прямих та побічних збитків від пожежі здійснюється відповідно до вимог Порядку обліку пожеж та Методики розрахунку витрат на гасіння пожежі, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 31 січня 2024 року № 55, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2024 року за № 229/41574.

**Начальник Управління охорони праці,
промислової безпеки, цивільного захисту
та соціальної політики**

Ігор ЯЩЕНКО